

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10SZa/15/2015
Identifikačné číslo spisu:	1015201644
Dátum vydania rozhodnutia:	04.11.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:1015201644.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a z členov senátu JUDr. Ing. Miroslav Gavalec, PhD. a JUDr. Zuzany Ďurišovej, v právnej veci navrhovateľa: A. G. G. F., narodený dňa XX.XX.XXXX, štátna príslušnosť Afgánska islamská republika, zastúpeného: Centrum právnej pomoci, Námestie slobody 12, Bratislava, proti odporcovi: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Prezídium Policajného zboru, Úrad hraničnej a cudzineckej polície, Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície Banská Bystrica, Oddelenie cudzineckej polície Policajného zboru Trenčín, Jilemnického 2, Trenčín, o preskúmanie rozhodnutia odporcu č. p. PPZ-HCP-BB8-124-014/2015-AV zo dňa 10.09.2015, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Sp/96/2015-23 zo dňa 08.10.2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Sp/96/2015-23 zo dňa 8. októbra 2015 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Predmet konania

Krajský súd v Bratislave rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia podľa § 250q ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“) potvrdil rozhodnutie č. p PPZ-HCP-BB8-124-014/2015-AV zo dňa 10.09.2015, ktorým odporca podľa § 88 ods. 1 písm. d) zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o pobyte cudzincov“) s poukazom na § 84 ods. 1 písm. c) zákona o pobyte cudzincov zaistil navrhovateľa dňom 10.09.2015 na účel jeho vrátenia podľa medzinárodnej zmluvy, nakoľko mal na území Slovenskej republiky neoprávnený pobyt. Podľa § 88 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov navrhovateľa zaistil na dobu 3 mesiace, t. j. do 10.12.2015. Navrhovateľ bol v zmysle ustanovenia § 88 ods. 5 zákona o pobyte cudzincov umiestnený v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Medved'ov.

Krajský súd vychádzajúc z jednotlivých odvolacích námietok navrhovateľa konštatoval, že preskúmané rozhodnutie odporcu je vecne správne a odvolacie námietky navrhovateľa voči nemu neobstoja.

Vyjadril názor o nedôvodnosti námietky navrhovateľa o nespoľahlivo zistenom stave veci, nakoľko mal za to, že odporca zistil skutkový stav riadne s tým, že dôvodom zaistenia bolo začaté konanie vo veci návratu navrhovateľa na územie Maďarskej republiky podľa Dohody medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Maďarska o readmisii osôb na spoločnej hranici č. 30/2004 Z. z. (ďalej len „Dohoda“).

Krajský súd mal zo Zápisnice o vyjadrení zo dňa 10.09.2015, v ktorej navrhovateľ na otázku či požiadal v niektorej krajine Európskej únie o azyl uviedol, že v žiadnej krajine Európskej únie nemá udelený pobyt, nemá v pláne na území Slovenskej republiky zostať, chce ísť do Nemecka, o udelenie azylu v Slovenskej republike nežiada, a taktiež nežiada o asistovaný dobrovoľný návrat cestou medzinárodnej organizácie pre návrat IOM za preukázané, že námietka navrhovateľa o tom, že z rozhodnutia odporcu nevyplyva, či odporca skúmal či navrhovateľ požiadal o medzinárodnú ochranu v niektorej krajine Európskej únie je nedôvodná. Odporca overil skutočnosť, že navrhovateľ nepožiadala o medzinárodnú ochranu v Maďarsku a ani v niektorej krajine Európskej únie. Taktiež zistil, že navrhovateľ sa nenachádza v evidenciách žiadateľov o azyl v Maďarskej republike. Navrhovateľ nepožiadala o azyl v Maďarsku a na území Slovenskej republiky vstúpil neoprávnene z územia Maďarska.

K námietke vzťahujúcej sa na dĺžku zaistenia krajský súd uviedol, že v predmetnom prípade sa nejedná o konkrétny dátum zaistenia, ale ide o hraničný termín doby zaistenia. Dodal, že v zmysle ustanovenia § 90 ods. 1 písm. d) zákona o pobyte cudzincov je správny orgán povinný skúmať po celý čas zaistenia štátneho príslušníka tretej krajiny, či trvá účel jeho zaistenia, pričom dĺžka zaistenia závisí od viacerých faktorov ako je aj zabezpečenie a vybavenie všetkých náležitostí potrebných k reálnemu fyzickému odovzdaniu navrhovateľa na územie Maďarska

Zároveň poukázal na § 88 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov, podľa ktorého môže byť príslušník tretej krajiny zaistený na čas nevyhnutne potrebný, najviac na šesť mesiacov s tým, že odporca v súlade s vyššie uvedeným ustanovením stanovil dĺžku zaistenia do doby riadneho odovzdania navrhovateľa v rámci readmisie na územie zmluvného štátu, a to Maďarskej republiky.

Krajský súd dôvodil zabezpečenie realizácie readmisie navrhovateľa na územie Maďarska spôsobom zaistenia tým, že cieľovou krajinou navrhovateľa je Nemecko, teda je daný predpoklad, že navrhovateľ po prepustení zo zaistenia ujde na územie Nemecka.

Mal za to, že odporca správne vychádzal z jemu dostupných informácií, ktoré následne objektívne posúdil, predovšetkým z hľadiska dôveryhodnosti osoby navrhovateľa, pričom odporca posúdil aj relevantnosť dôvodov na strane navrhovateľa v súvislosti s jeho zaistením. Poukázal na to, že v zmysle ustanovenia § 32 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „správny poriadok“) má odporca povinnosť zistiť skutkový stav veci len v rozsahu dôvodov, ktoré navrhovateľ v priebehu správneho konania uviedol.

Vzhľadom na uvedené súd prvého stupňa skonštatoval, že preskúmané rozhodnutie odporcu ako aj konanie, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, je v súlade so zákonom o pobyte cudzincov, ako aj správnym poriadkom. Dodal, že odporca riadne zistil skutkový stav, odôvodnenie rozhodnutia je dostatočné, zrozumiteľné a obsahuje všetky zákonom požadované náležitosti ako aj skutočnosti, ktoré boli podkladom pre vydanie rozhodnutia, je z neho zrejmé akými úvahami bol vedený odporca pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval a taktiež, ako sa vysporiadal s vyjadreniami navrhovateľa. Krajský súd preto preskúmané rozhodnutie odporcu potvrdil a navrhovateľovi nepriznal náhradu trov konania.

II.

Stručné zhrnutie odvolacích dôvodov navrhovateľa

Proti uvedenému rozsudku podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie. Uviedol, že naďalej trvá na všetkých skutočnostiach, ktoré uviedol vo svojom opravnom prostriedku proti rozhodnutiu odporcu.

S rozhodnutím súdu sa navrhovateľ v celom rozsahu nestotožnil z dôvodu, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

S poukazom na § 32 ods. 1, § 46 a § 47 ods. 3 správneho poriadku mal za to, že odporca nedostatočne zistil skutkový stav veci a napadnuté rozhodnutie odporcu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Nakoľko sa súd prvého stupňa nestotožnil ani s jedným odvolacím dôvodom a v celom rozsahu vyhovel všetkým skutočnostiam odôvodňujúcich zaistenie navrhovateľa, s ktorými navrhovateľ nesúhlasil, poukázal na existenciu inej vady konania súdu prvého stupňa, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Mal za to, že, odporca v konaní nedostatočne zistil skutkový stav veci a následne vec nesprávne právne posúdil, pričom napadnuté rozhodnutie odporcu je zároveň nepreskúmateľné.

Navrhovateľ sa v odvolaní opiera o konštantnú judikatúru všeobecných súdov Slovenskej republiky ako aj Ústavného súdu Slovenskej republiky s konštatovaním, že podmienkou pre posúdenie pozbavenia osobnej slobody za zákonné je, že dané pozbavenie musí byť súčasne efektívne a účelné, s tým, že správny orgán je v rámci rozhodovania o zaistení povinný skúmať, či je zaistením osoby naplnený účel, ktorý vyplýva z príslušných zákonných ustanovení a či rozhodnutím o zaistení nedošlo k neprimeranému zásahu do práv účastníka, ktoré sú chránené aj inými právnymi predpismi.

Taktiež namietal dĺžku doby zaistenia do 10.12.2015. S odkazom na Dohodu vyjadril názor o nezákonnosti napadnutého rozhodnutia, pretože nemôže byť na ujmu navrhovateľa, ak požadovaná zmluvná strana nereaguje na žiadosť žiadajúcej strany o readmisiiu.

Stanovenú dĺžku zaistenia považoval navrhovateľ za dlhú s tým, že mala byť stanovená na kratšiu dobu. Navyše je podľa jeho názoru stanovená dĺžka nedostatočne odôvodnená existujúcimi skutočnosťami, nakoľko v zmysle judikatúry všeobecných súdov Slovenskej republiky je správny orgán povinný zdôvodniť, prečo je potrebná práve stanovená dĺžka zaistenia.

Namietal, že v napadnutom rozhodnutí nie je stanovená dĺžka doby zaistenia odporcom nijako odôvodnená. Takéto pochybenie odporcu je podľa navrhovateľa podstatnou vadou ovplyvňujúcou zákonnosť celého rozhodnutia, nakoľko bazálnou zložkou inštitútu zaistenia je práve doba zaistenia, a teda s ohľadom na stanovenú dĺžku doby zaistenia je napadnuté rozhodnutie odporcu nepreskúmateľné.

Vo vzťahu k alternatívam zaistenia navrhovateľ uviedol, že odporca tieto nedostatočne skúmal, dokonca ich nedostatočne odôvodnil iba strohým konštatovaním, že navrhovateľ nespĺnil podmienku v zmysle ustanovenia § 89 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov.

Poukázal na skutočnosť, že v útware policajného zaistenia Medved'ov sa opakovane búri niekoľko zaistených osôb čo má len preukazovať nevhodnosť prostredia Útvaru policajného zaistenia Medved'ov, dokonca jeho nebezpečenstvo pre navrhovateľa.

Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok zmenil tak, že rozhodnutie odporcu o zaistení sa zrušuje a vec sa vracia odporcovi na ďalšie konanie a nariaďuje sa bezodkladné prepustenie navrhovateľa zo zaistenia

III.

Vyjadrenie odporcu k odvolaniu navrhovateľa

Oporca sa k odvolaniu navrhovateľa v stanovenej lehote nevyjadril.

IV.

Argumentácia rozhodnutia odporcu

Oporca rozhodnutím č. p. PPZ-HCP-BB8-124-014/2015-AV zo dňa 10.09.2015 rozhodol o zaistení navrhovateľa podľa ustanovenia § 88 ods. 1 písm. d) zákona o pobyte cudzincov s poukazom na ustanovenie § 84 ods. 1 písm. c) zákona o pobyte cudzincov dňom 10.09.2015 na dobu 3 mesiace t. j. do 10.12.2015 na účel jeho vrátenia podľa medzinárodnej zmluvy nakoľko mal na území Slovenskej republiky neoprávnený pobyt a v zmysle § 88 ods. 5 zákona o pobyte cudzincov sa umiestnil v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Medved'ov.

V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že dňa 10.09.2015 v čase o 11.00 hod. bol navrhovateľ odovzdaný príslušníkmi Polície Českej republiky, Riaditeľstvo služby cudzineckej polície, zariadenie pre zaistenie cudzincov Bělá-Jezová, na bývalom hraničnom priechode medzi Českou republikou a Slovenskou republikou Starý Hrozenkov - Drietoma príslušníkom Polície Slovenskej republiky - OCP PZ Trenčín. Odovzdanie navrhovateľa späť na územie Slovenskej republiky bolo vykonané na základe článku 2 ods. 5 Dohody medzi vládou Slovenskej republiky a Českej republiky o odovzdávaní a prijímaní osôb na spoločnej štátnej hranici z dôvodu neoprávneného pobytu navrhovateľa.

Po prevzatí navrhovateľa a previerkou obsahu spisu vzniklo podozrenie, že navrhovateľ sa dopustil priestupku v zmysle ustanovenia § 118 ods. 1 písm. a) zákona o pobyte cudzincov a to tým, že má neoprávnený pobyt na území Slovenskej republiky, pričom nelegálne vstúpil z územia Maďarskej republiky na územie Slovenskej republiky bez cestovného dokladu, bez udeleného platného víza, alebo povolenia na pobyt, ktoré by ho oprávňovali na vstup a pobyt na území Slovenskej republiky. Na základe uvedeného bol navrhovateľ eskortovaný na vecne a miestne príslušný správny orgán, ktorým bol odporca.

Preverovaním v informačných systémoch Policajného zboru bolo zistené, že navrhovateľ na území Slovenskej republiky nemá udelený žiadny druh a účel pobytu, rovnako nie je žiadateľom o azyl na území Slovenskej republiky. Taktiež bolo zistené, že navrhovateľ sa nenachádza v evidenciách žiadateľov o azyl v Maďarskej republike.

Z obsahu spisu a žiadosti o prevzatie účastníka konania zo dňa 28.08.2015 bolo zistené, že navrhovateľ vstúpil na územie Slovenskej republiky z územia Maďarskej republiky dňa 31.07.2015 v úkryte na ložnej ploche nákladného automobilu registračnej značky S. (HUN). Dňa 31.07.2015 v čase o 07.45 hod. bol navrhovateľ kontrolovaný a zadržaný hliadkou polície Českej republiky pri pobytovej kontrole v úkryte na ložnej ploche nákladného automobilu registračnej značky S. (HUN) na diaľnici D5 na 107 km smerom do Spolkovej republiky Nemecko zjazd Ostrov u Stříbra, pričom nevedel preukázať svoju totožnosť ani oprávnenie na pobyt. Východzia krajina bola Maďarská republika cez Slovenskú republiku a Českú republiku a cieľovou krajinou bola Spolková republika Nemecko. Následne bol z dôvodu neoprávneného pobytu na území Českej republiky v rámci readmisného konania odovzdaný políciou Českej republiky na územie Slovenskej republiky.

Oporca uviedol, že navrhovateľ sa nachádzal na území Slovenskej republiky neoprávnene z dôvodu, že dňa 31.07.2015 neoprávnene vstúpil na územie Slovenskej republiky z územia Maďarskej republiky bez platného cestovného dokladu, bez udeleného platného víza a povolenia na pobyt, ktoré by ho oprávňovali na vstup a pobyt na území Slovenskej republiky, v úkryte na ložnej ploche nákladného automobilu registračnej značky S. (HUN), cez štátne hranice Maďarska, Slovenskej republiky a Českej republiky.

Dňa 10.09.2015 o 11.00 hod. bol navrhovateľ v zmysle ustanovenia § 79 zákona o pobyte cudzincov predvedený pred odporcu v súvislosti s konaním o administratívnom vyhostení, kde na základe uvedených skutočností bolo začaté konanie o administratívnom vyhostení podľa § 77 ods. 1 zákona o

pobyte cudzincov s poukazom na § 82 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov, nakoľko účastník konania má neoprávnený pobyt na území Slovenskej republiky.

Dňa 10.09.2015 bola s navrhovateľom spísaná zápisnica o podaní vyjadrenia, v ktorej opísal cestu z krajiny pôvodu pričom uviedol, že do tejto sa nechce nikto z rodiny dobrovoľne vrátiť. Je tam všeobecne vojna, Taliban, islamský štát a každú chvíľu niekto príde a niekoho zastrelí. Dokumenty, ktoré dostal v Grécku a v Maďarsku zničil. Nemá dostatočné finančné prostriedky k zloženiu finančnej záruky. V žiadnej krajine Európskej únie nemá udelený pobyt. V Slovenskej republike nikdy predtým nebol. Nemá v pláne na území Slovenskej republiky zostať. Chce ísť do Nemecka. V domovskom štáte mu nehrozí žiadne nebezpečenstvo a o udelenie azylu v Slovenskej republike nežiada. Rovnako nežiada o asistovaný dobrovoľný návrat cestou medzinárodnej organizácie pre návrat IOM.

Na základe zistených skutočností, boli následne po spísaní zápisnice o podaní vyjadrenia navrhovateľa, zhromaždení ďalších dôkazov a preštudovaní všetkých podporných a získaných podkladov a dokumentov, kontaktované príslušné štátne orgány Maďarskej republiky so žiadosťou o prijatie účastníka konania v zmysle Dohody s tým, že odovzdanie navrhovateľa bolo navrhnuté na deň 24.09.2015.

Odporca dospel dokazovaním a na základe získaných podkladov k záveru, že došlo k splneniu podmienok ustanovených v § 82 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov, pretože navrhovateľ má na území Slovenskej republiky a členských štátov neoprávnený pobyt, preto bolo dňa 10.09.2015 rozhodnuté o administratívnom vyhostení podľa § 77 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov s poukazom na § 82 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov a s určením zákazu vstupu na územie Slovenskej republiky na dobu 2 roky.

Mal za preukázané, že navrhovateľ neoprávnene vstúpil na územie Slovenskej republiky z územia Maďarska, teda mal na území Slovenskej republiky neoprávnený pobyt, a preto sa voči nemu začalo začal konanie o jeho vrátení na územie Maďarska podľa medzinárodnej zmluvy. Z daného dôvodu bolo voči navrhovateľovi začaté aj správne konanie vo veci zaistenia.

Ďalej poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II US 264/09 zo dňa 19.10.2010, z ktorého vyplýva, že konanie o zaistení a konanie o administratívnom vyhostení sú síce dve odlišné konania, ale v žiadnom prípade nie sú úplne nezávislé či izolované.

Odporca uviedol, že sa v rámci konania s poukazom na § 89 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov zaoberal aj alternatívami zaistenia s tým, že navrhovateľ nespĺnil podmienku podľa § 89 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov, pretože nepreukázal finančné zabezpečenie pobytu vo výške určenej podľa § 6 zákona o pobyte cudzincov. Z doterajšieho spôsobu života mal za zrejmé, že navrhovateľ nie je schopný si zabezpečiť primeranú nehnuteľnosť na bývanie, prípadne primerané ubytovanie počas pobytu na území Slovenskej republiky a finančné prostriedky na pokrytie pobytu pre seba. Predchádzajúcim pobytom a životom v inej krajine, resp. v krajine pôvodu si nevytvoril dostatočné finančné prostriedky na pokrytie svojho ďalšieho pobytu na území Slovenskej republiky, čo vyplýva z jeho súčasnej finančnej situácie a nelegálneho pobytu. Pri vykonanej prehliadke navrhovateľa bolo zistené, že nedisponuje finančnou hotovosťou.

Odporca vyjadril obavu, že navrhovateľ sa bude naďalej pohybovať v členských štátoch nelegálne a neoprávnene, pretože sa na území Slovenskej republiky nachádza bez rodinných príslušníkov a nie je držiteľom oprávnenia na pobyt, alebo sa bude skrývať v komunite svojich krajanov, pričom miesto jeho pobytu nebude správnomu orgánu známe, keďže nemá na území Slovenskej republiky povolený pobyt, udelenú medzinárodnú ochranu, zabezpečené ubytovanie ani prístup k finančným prostriedkom.

Uviedol, že sa opiera o správnu úvahu a o skutočnosť, že navrhovateľ je bez dostatočných finančných prostriedkov, ktorými si vie zabezpečiť vhodné ubytovanie pre seba, čo by mohlo mať za následok ujmu navrhovateľa na verejný poriadok a zdravie. Bez uvedených základných potrieb a finančných

prostriedkov sa navrhovateľ môže dostať do stavu núdze, či už sociálnej, hmotnej, finančnej alebo aj protiprávnej, čo nebude prospievať bytiu a životu navrhovateľa na území Slovenskej republiky.

Dodal, že navrhovateľ má byť bez zbytočného odkladu odovzdaný do štátu, odkiaľ pricestoval nelegálne na základe medzinárodnej dohody. Touto krajinou je Maďarská republika. Z vyjadrení navrhovateľa a na základe zistených skutočností odporcu počas konania považoval odporca za nepochybné, že nemohol konať v zmysle ustanovenia § 89 ods. 1 písm. a) a b) zákona o pobyte cudzincov.

Opierajúc sa o ustanovenie § 88 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov odporca vyjadril názor, že stanovená doba zaistenia je vzhľadom aj na nepriaznivú súčasnú situáciu v oblasti nelegálnej migrácie na území Maďarska a v okolitých členských štátoch nevyhnutná a oprávnená na vykonanie úkonu vrátenia podľa medzinárodnej zmluvy. V rámci stanovenej doby vykoná správny orgán spolu s inými útvarmi Policajného zboru všetky dostupné úkony, ktoré smerujú k zabezpečeniu odovzdania navrhovateľa na územie Maďarska. Doba zaistenia sa však môže skrátiť, nakoľko závisí od viacerých faktorov, preto sa však nedá konkrétne a taxatívne určiť presná doba zaistenia. Správny orgán je však počas celej doby zaistenia povinný postupovať v zmysle ustanovenia § 90 ods. 1 písm. d) zákona o pobyte cudzincov skúmať, či trvá účel zaistenia.

Odporca sa vyjadril k podmienke pre zaistenie navrhovateľa a uviedol, že navrhovateľ bol oboznámený s jeho odovzdaním na územie štátu (Maďarska), z ktorého pricestoval na územie Slovenskej republiky nelegálne. Mal za preukázané, že žiadne závažné dôvody nebránia tomu, aby bol výkon odovzdania v rámci readmisie do Maďarska zrealizovaný alebo možný. Uviedol, že pri stanovení dĺžky doby zaistenia určil konkrétnu dobu zaistenia.

Bol toho názoru, že zaistenie navrhovateľa možno hodnotiť ako účelné a efektívne, nakoľko navrhovateľ nelegálne prekročil štátnu hranicu z Maďarska na územie Slovenskej republiky a následne pokračoval v ceste do iného štátu Európskej únie. Efektívnosť odporca vidí predovšetkým v bezproblémovom odovzdaní navrhovateľa v konkrétnom čase za prítomnosti orgánu Policajného zboru, čím sa dosiahne riadne a fyzické odovzdanie navrhovateľa a zabezpečí sa jeho odchod z územia Slovenskej republiky, nakoľko navrhovateľ nemá úmysel dobrovoľne sa vrátiť na územie Maďarska, ale chce ďalej cestovať nelegálne. Efektívnosť a účelnosť zaistenia vidí aj v ochrane záujmov Slovenskej republiky vo vzťahu k nelegálnosti pobytu a povinnosti odovzdať navrhovateľa v rámci readmisného konania na územie iného štátu za prítomnosti orgánu Policajného zboru Slovenskej republiky. Odporca je presvedčený, že ak by navrhovateľ nebol zaistený, pokračoval by nelegálne do iných krajín Európskej únie. Preto považuje za potrebné zaistiť navrhovateľa do doby výkonu readmisie. S poukazom na správnu úvahu skonštatoval, že sa dostatočne zaoberal a vykonal všetky úkony a opatrenia, aby bola splnená podmienky efektívnosti a účelnosti zaistenia navrhovateľa.

V rámci konania o zaistení navrhovateľa sa odporca zaoberal aj otázkou rešpektovania súkromného a rodinného života navrhovateľa v zmysle Európskeho dohovoru o ľudských právach a základných slobodách, ktoré odporca neupiera a plne ich rešpektuje, no navrhovateľ nemá na území Slovenskej republiky žiadne záväzky, nemá k nej žiadne väzby, ani relevantné dôvody na zotrvanie na jej území. Odporca rešpektoval súkromný a rodinný život navrhovateľa a konal v jeho záujme a nebola mu spôsobená ujma, ktorá by mala za negatívny následok na jeho živote, zdraví a sociálnej existencii, pretože navrhovateľ sa nachádza na území Slovenskej republiky bez víz, bez udelenia medzinárodnej ochrany, finančných prostriedkov a zabezpečeného ubytovania, ktorými by si vedel zabezpečiť svoju existenciu a pobyt na území Slovenskej republiky.

Odporca skonštatoval, že vzhľadom k prebiehajúcemu konaniu o zaistení na účel vrátenia navrhovateľa v zmysle medzinárodnej zmluvy, je toto zaistenie v súlade Európskym dohovorom o ľudských právach a základných slobodách. Inštitút zaistenia priamo slúži k výkonu odovzdania navrhovateľa v zmysle readmisnej dohody na územie Maďarska, aby tento mohol byť aj odovzdaný.

Upriamil pozornosť na to, že Európsky súd pre ľudské práva vo svojej ustálenej judikatúre vyslovil, že

zmluvné štáty majú právo kontrolovať vstup, pobyt a odchod cudzincov z ich územia s tým, že Dohovor ani jeho protokoly nezaručujú právo na pobyt cudzinca na území zmluvného štátu ani právo na azyl. Zaoberal sa a bral do úvahy aj smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES zo 16.12.2008 o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území, pričom so zaistením sa zaobchádza humánne a dôstojne a rešpektujú sa jeho základné práva v súlade s medzinárodným a vnútroštátnym právom a sú taktiež dodržiavané zásady uznávané najmä Chartou základných práv Európskej únie.

Po preskúmaní okolností veci odporca dospel k záveru, že sú splnené podmienky ustanovenia § 88 ods. 1 písm. d) zákona o pobyte cudzincov, na základe ktorých zaistil navrhovateľa za účelom vrátenia podľa medzinárodnej zmluvy.

V.

Právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z.) dospel k záveru, že rozhodnutie krajského súdu je potrebné potvrdiť. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 04.11.2015 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p.).

V predmetnej veci bolo potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie odporcu o zaistení navrhovateľa podľa § 88 ods. 1 písm. d) zákona o pobyte cudzincov, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či odvolacie námietky odporcu sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 250l ods. 1 O.s.p. sa v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov, postupuje podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku „Rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam správnych orgánov“. Pokiaľ v tretej hlave piatej časti Občianskeho súdneho poriadku nie je ustanovené inak, použije sa primerane ustanovenie druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku s výnimkou § 250a (§ 250l ods. 2 O.s.p.).

Podľa § 88 ods. 1 písm. d) zákona o pobyte cudzincov policajt je oprávnený zaistiť štátneho príslušníka tretej krajiny na účel jeho vrátenia podľa medzinárodnej zmluvy, ak neoprávnene prekročil vonkajšiu hranicu alebo má na území Slovenskej republiky neoprávnený pobyt.

Podľa § 88 ods. 4 veta prvá zákona o pobyte cudzincov štátny príslušník tretej krajiny môže byť zaistený na čas nevyhnutne potrebný, najviac na šesť mesiacov.

K námietke navrhovateľa, že krajský súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, považuje odvolací súd za dôležité uviesť, že uvedenú námietku navrhovateľ bližšie nešpecifikoval v konaní pred odvolacím súdom.

Zo samotnej podstaty preskúmavacieho súdneho konania, ktoré smeruje k prieskumu správneho konania vyplýva, že administratívny spis je obrazom a výsledkom správneho konania, pretože dokladá jeho priebeh a skutkový stav, ktorý tu bol v dobe rozhodovania správneho orgánu. Zásadne pritom platí, že

skutkové dôvody, o ktoré sa opiera správne rozhodnutie, musia byť podložené obsahom administratívneho spisu - v opačnom prípade by bolo správne rozhodnutie, ktoré vzišlo za takéhoto konania nepreskúmateľným pre nedostatok dôvodov. Ďalšie zisťovanie skutkového stavu veci až v konaní pred súdom nie je vylúčené (§ 250i ods.1 O.s.p.), pretože súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia.

Pokiaľ však krajský súd vychádzal pri rozhodovaní iba z obsahu administratívneho spisu, nemožno takémuto postupu principiálne nič vytknúť. Navyiac navrhovateľ ani v odvolaní proti rozsudku krajského súdu nespresnil aké dôkazy mali byť krajským súdom k lepšiemu zisteniu skutkového stavu veci vykonané, a preto za tejto situácie je možné takúto argumentáciu odmietnuť ako bezpredmetnú.

Námietku navrhovateľa spočívajúcu v tom, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, keď navrhovateľ túto námietku špecifikoval v podstate tým, že súd prvého stupňa v celom rozsahu vyhovel všetkým skutočnostiam odôvodňujúcich zaistenia navrhovateľa a nestotožnil sa ani s jedným odvolacím dôvodom nepovažoval odvolací súd za dôvodnú.

Krajský súd sa podrobne zaoberal všetkými podstatnými námietkami navrhovateľa uplatnenými v opravnom prostriedku, s ich vyhodnotením sa stotožnil aj súd odvolací a v podrobnostiach na tieto závery krajského súdu odkazuje s poukazom na ich správnosť.

Podrobná argumentácia krajského súdu k jednotlivým námietkam navrhovateľa (viď kapitola I. tohto rozsudku), ktorou krajský súd objasnil z akého dôvodu nepovažoval navrhovateľom uplatnené námietky za spôsobilé spochybniť zákonnosť rozhodnutia odporcu o zaistení navrhovateľa sa premietli do jeho právneho záveru o zákonnosti napadnutého rozhodnutia odporcu, ktoré potvrdil.

Najvyšší súd preto nemohol považovať za vadu konania skutočnosť, že krajský súd sa nestotožnil ani s jedným odvolacím dôvodom, pretože objasnil podrobnou a vecne správnou argumentáciou prečo nepovažoval odvolacie námietky navrhovateľa za dôvodné. V podstate argumentácia uplatnených námietok navrhovateľa v opravnom prostriedku vychádzala z jeho presvedčenia, že ho odporca zaistil bez skúmania, či by na dosiahnutie účelu zaistenia nestačila iné miernejšie opatrenia vyplývajúce zo zákona o pobyte cudzincov.

Krajský súd sa uvedenou námietkou osobitne nezaoberal, navrhovateľ však v odvolaní proti tomu ani nebrojil, jeho námietka uplatnená v odvolaní proti rozsudku krajského súdu smerovala opätovne k tomu, že odporca sa alternatívami zaistenia dostatočne nezaoberal, len konštatoval nesplnenie zákonných podmienok pre aplikáciu alternatív zaistenia.

Z napadnutého rozhodnutia odporcu je možné podľa odvolacieho súdu vysledovať, prečo k aplikácii miernejších opatrení - tzv. alternatív zaistenia podľa § 89 ods. 1 písm. a/ alebo b/ zákona o pobyte cudzincov odporca nepristúpil.

Z argumentácie rozhodnutia odporcu (viď kapitola IV. tohto rozsudku) totiž vyplýva, že odporca sa zaoberal alternatívami zaistenia v zmysle § 89 ods. 1 písm. a) zákona o pobyte, s tým, že po vyhodnutí dokazovania dospel k záveru, že navrhovateľ nesplnil podmienku podľa § 89 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov. Z doterajšieho spôsobu života navrhovateľa bolo odporcovi zrejmé, že navrhovateľ nie je schopný si zabezpečiť primeranú nehnuteľnosť na bývanie, prípadne primerané ubytovanie počas pobytu na území Slovenskej republiky a finančné prostriedky na pokrytie pobytu pre seba. Odporca vyjadril obavu, že navrhovateľ sa bude naďalej pohybovať v členských štátoch nelegálne a neoprávnene, pretože sa na území Slovenskej republiky nachádza bez rodinných príslušníkov a nie je držiteľom oprávnenia na pobyt, alebo sa bude skrývať v komunite svojich krajanov, pričom miesto jeho pobytu nebude správnomu orgánu známe, keďže nemá na území Slovenskej republiky povolený pobyt, udelenú medzinárodnú ochranu, zabezpečené ubytovanie ani prístup k finančným prostriedkom. Uviedol, že sa opiera o správnu úvahu a o skutočnosť, že navrhovateľ je bez dostatočných finančných prostriedkov, ktorými by si mohol zabezpečiť vhodné ubytovanie pre seba. Odporca poukázal na to, že bez uvedených

základných potrieb a finančných prostriedkov sa navrhovateľ môže dostať do stavu núdze, či už sociálnej, hmotnej, finančnej alebo aj protiprávnej, čo nebude prosievať bitiu a životu navrhovateľa na území Slovenskej republiky.

S uvedeným názorom odporcu sa stotožňuje aj odvolací súd. Možno teda zhrnúť, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odporcu v základných rysoch obsahuje argumenty a podklady, prečo nebolo možné využiť miernejšie opatrenia podľa § 89 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov a bolo nutné pristúpiť priamo k zaisteniu navrhovateľa.

Naopak tvrdenie navrhovateľa obstať nemôže na základe jeho vlastného správania a pasivity pri vytváraní podmienok pre možnosť použitia miernejších opatrení.

Vzhľadom k tomu, že navrhovateľ námietku nepreskúmateľnosti rozhodnutia krajského súdu, (pretože sa krajský súd uvedenou námietkou nezaoberal), neuplatnil, odvolací súd sa namiesto krajského súdu touto námietkou zaoberal a dospel k záveru, že dôvody rozhodnutia odporcu, pre ktoré neaplikoval ustanovenia miernejších opatrení sú logicky odôvodnené, záver odporcu nachádza oporu vo vykonanom dokazovaní a uplatnená námietka navrhovateľa nebola spôsobilá spochybniť zákonnosť rozhodnutia odporcu, ktorý zaistil navrhovateľa na účel jeho vrátenia podľa medzinárodnej zmluvy.

V tomto smere je vhodné podotknúť, že úvahy o nepreskúmateľnosti rozhodnutia správneho orgánu nemožno odvodzovať od subjektívnej predstavy navrhovateľa o tom, ako podrobne by malo byť rozhodnutie správneho orgánu odôvodnené, ale musí sa jednať o objektívny stav, znemožňujúci preskúmanie napadnutého rozhodnutia správneho orgánu. Z hľadiska objektívneho je zrejmé, že rozhodnutie odporcu nároky uskutočniť posúdenie rozhodnutia a jeho odôvodnenia tieto atribúty spĺňa. Navrhovateľ ostatne argumentáciu rozhodnutia odporcu podrobne analyzuje, takže je zrejmé, že zdôvodneniu rozhodnutia odporcu porozumel. Najvyšší súd Slovenskej republiky teda žiaden z dôvodov, pre ktorý by mal byť napadnuté rozhodnutie odporcu pre nepreskúmateľnosť rozhodnutia odporcu zrušený, nezistil.

Navrhovateľ ďalej namietal, že z rozhodnutia odporcu nevyplýva, že by tento zisťoval, či navrhovateľ požiadal o medzinárodnú ochranu v niektorej krajine Európskej únie, iba sa obmedzil na konštatovanie a vyjadrenia odporcu, pričom navrhovateľ vyjadril názor, že odporca bol povinný overiť vyjadrenia navrhovateľa o tom, že nepožiadala o medzinárodnoprávnú ochranu v Maďarsku.

K tejto námietke krajský súd uviedol, že v danom prípade navrhovateľ v zápisnici o vyjadrení zo dňa 10.09.2015 na otázku, či požiadal v niektorej krajine EÚ o azyl uviedol, že v žiadnej krajine EÚ nepožiadala o azyl. Taktiež uviedol, že na Slovensku o azyl nepožiadala.

Na základ uvedeného podľa krajského súdu vyplynulo, že navrhovateľ nepožiadala o azyl v Maďarsku a na územie Slovenskej republiky vstúpil neoprávnene.

Podľa odvolacieho súdu pokiaľ krajský súd vychádzal zo zistení uvedených okolností z vyjadrení navrhovateľa, ktoré produkoval tento v správnom konaní, uvedená námietka navrhovateľa nebola dôvodná, pretože navrhovateľ takéto vyjadrenie nepoprel a nijako nespochybnil (tvrdením opaku) ani v súdnom konaní.

Námietku navrhovateľa, týkajúcu sa doby zaistenia odvolací súd považoval rovnako za bezpredmetnú, pretože z rozhodnutia odporcu vyplýva, že navrhovateľ bol napadnutým rozhodnutím zaistený dňom 10.09.2015 na účel vrátenia podľa medzinárodnej zmluvy najdlhšie do 10.12.2015.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe vyššie uvedených úvah konštatoval, že krajský súd dospel k správemu záveru, keď napadnuté rozhodnutie odporcu potvrdil. Krajský súd sa podrobne zaoberal všetkými podstatnými námietkami navrhovateľa a dospel k správemu záveru, že rozhodnutie odporcu bolo vydané v súlade so zákonom, je riadne odôvodnené a odporca v ňom dostatočným spôsobom vyjadril svoje úvahy relevantné pre rozhodnutie o zaistení navrhovateľa.

Na základe uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

Pri rozhodovaní o náhrade trov konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s ustanovením § 250l ods. 2 O.s.p. Navrhovateľovi, ktorý nemal v odvolacom konaní úspech, právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.